

Innholdsfortegnelse

Forord	11
Kapittel 1 Innledning	13
Kapittel 2 Risikohåndtering	17
2.1 Risikohåndteringsprosessen	18
2.2 Risikohåndtering for private	19
2.3 Risikohåndtering for næringsdrivende	20

DEL 1 PRIVATE DEKNINGER – SKADEPRODUKTER

Kapittel 3 Forsikring av eiendom	25
3.1 Hus, hjem og hytte	25
3.1.1 Hjem	25
3.1.2 Villa	28
3.1.3 Forsikring av selveierseksjoner	30
3.1.4 Bofellesskap/bokollektiver	31
3.1.5 Utleieforsikring	32
3.1.6 Hytte	32
3.2 Forsikring ved salg og kjøp av bolig	34
3.2.1 Boligselgerforsikring	34
3.2.2 Boligkjøperforsikring	36
3.2.3 Tilstandsgaranti	37
3.2.4 Rettshjelp	37

Kapittel 4 Forsikring av kjøretøy og båt	39
4.1 Bil- og motorkjøretøy.	39
4.2 Bobiler og campingvogner.	42
4.3 MC- og mopedforsikring	42
4.4 Båt	43
4.5 Sykkel	45
Kapittel 5 Reise- og personforsikringer	47
5.1 Reiseforsikring	47
5.2 Ulykkesforsikring	50
5.3 Barneforsikring	52
5.4 ID-tyveriforsikring	53
5.5 Graviditetsforsikring	53
5.6 Ungdom og forsikring	54
Kapittel 6 Skader, forsikringssvindel og skaderegister	57
6.1 Skader innen private forsikringer	57
6.1.1 Skader på bolig og hytte	57
6.1.2 Bilskader	61
6.2 Forsikringsselskapenes sentrale skaderegister – FOSS	62
6.3 Forsikringssvindel	63
Kapittel 7 Skifte av forsikringsgiver og prising av forsikringer	65
7.1 Skifte av forsikringsgiver	65
7.2 Hva fastsetter prisen?	65
7.2.1 Mange prisbestemmende faktorer	65
7.2.2 Andre forhold	66
7.2.3 Kriterier ved prissammenligning på boligforsikring	67
7.2.4 Kriterier for prissammenligning for motorvognforsikring	67
Kapittel 8 Private deknings – personforsikring og pensjon	69
8.1 Forsikringsavtalen i livsforsikring	70
8.2 Nærmere om helseopplysninger	74
8.3 Individuell kapitalforsikring	76
8.3.1 Ulike alternativer	76
8.3.2 Kontoprodukter	77
8.3.3 Fondsforsikring	77
8.4 Pensjonssparing	77
8.4.1 Individuell pensjonssparing med skattefordel (IPS)	78
8.5 Skatteregler	80

8.5.1	Private personforsikringer	80
8.5.2	Arbeidsgiverfinansierte personforsikringer	81
8.6	Pensjonsaldersgrenser	82
8.6.1	Folketrygden	82
8.6.2	Avtalefestet pensjon (AFP)	83
8.6.3	Private tjenestepensjonsordninger	83
8.6.4	Individuelle pensjonsordninger	84
8.6.5	Statens pensjonskasse	84
8.6.6	Kommunal tjenestepensjon	85
8.6.7	Pensjonsordningen for apoteketaten	85
8.6.8	Andre lovfestede førtidspensjonsordninger for særskilte grupper	86
8.6.9	Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter og statsråder	86
8.7	Register over livsforsikringer og pensjoner	87
8.7.1	Register over forsikringssøkere og forsikrede – ROFF	87

DEL 2 FORSIKRINGER FOR LANDBRUKET

Kapittel 9 Landbruksforsikringer	91
9.1 Virksomhetsrelaterte forsikringer	91
9.1.1 Drift og driftsbygninger	91
9.1.2 Driftstap	91
9.1.3 Produktansvar	92
9.1.4 Maskiner	92
9.1.5 Gårdsbil	93
9.1.6 Driftsløsøre	93
9.2 Avlinger	93
9.2.1 Avling og varer	93
9.2.2 Kulturer	94
9.3 Husdyr	94
9.3.1 Storfeproduksjonsforsikring	94
9.3.2 Svineproduksjon	95
9.3.3 Småfeproduksjon	95
9.3.4 Enkeltdyr	95
9.3.5 Hund og katt	95
9.4 Skog	96
9.4.1 Forsikring av skog	96
9.4.2 Branndekning av juletrefelt	98
9.5 Gårdsarbeidere	99

9.5.1	Yrkesskade	99
9.5.2	Ulykke	99

DEL 3 NÆRINGSLEVSLIVSFORSIKRING

Kapittel 10 Næringslivsforsikring – skade- og ansvarsdekninger	103
10.1 Forsikring for gründere	104
10.2 Bedrift	105
10.3 Industri	106
10.4 Fiskeoppdrettsforsikring	107
10.5 Ansvar og underslag	108
10.5.1 Bedrifts- og produktansvarsforsikring	109
10.5.2 Formueskadeforsikring	109
10.5.3 Styreansvarsforsikring	110
10.5.4 Ansvarsforsikring for profesjonsansvar	110
10.5.5 Underslagsforsikring (kriminalitetsforsikring)	110
10.5.6 Miljøansvar	111
10.5.7 Datakriminalitetsforsikring	112
10.5.8 Hoveddekningsregler mellom Claims made og Claims occurred	114
10.5.9 Yrkesskadeforsikring	115
10.6 Kausjons- og kredittforsikring	119
10.6.1 Kausjonsforsikring	119
10.6.2 Kredittforsikringer	120
Kapittel 11 Næringsdekninger – personforsikringer	121
11.1 Gruppeliv	121
11.2 Kollektiv ulykke	122
11.3 Annen sykdom	122
11.4 Sykeavbrudd	123
11.5 Helse- og behandling	123
11.6 Kritisk sykdom	124
11.7 Loss of license (LOL)	125
11.8 Reise	126
Kapittel 12 Næringslivsdekninger pensjon	127
12.1 Privat tjenestepensjon	127
12.2 Obligatorisk tjenestepensjon (OTP)	130
12.3 Ytelsesbasert tjenestepensjon	131

12.4	Hybridpensjon	133
12.5	Innskuddsbasert tjenstepensjon	135
12.6	Avtalefestet pensjon (AFP) for privat sektor	140
12.7	Offentlig tjenstepensjon	142
12.8	AFP i offentlig sektor	143
12.9	Fripoliser og pensjonsbevis	144
12.10	Norsk Pensjon	145
12.11	Skatteregler for personforsikringer og pensjoner	146
Kapittel 13	Folketrygden	149
13.1	Alderspensjon	150
13.2	Pensjoner i privat og offentlig sektor i forhold til folketrygden	151
DEL 4 ANDRE FORMER FOR FORSIKRINGER OG RISIKOAVLASTNINGER		
Kapittel 14	Andre forsikringsrelaterte områder	155
14.1	Forsikringsformidling og rådgivning	155
14.1.1	Finans Norges bransjenorm om forsikringsmegling	156
14.1.2	Regelverk om forsikringsformidling	156
14.1.3	Finansnæringens autorisasjonsordninger	157
14.2	ART – Alternative risk transfer	158
14.2.1	Områder for ART	158
14.3	Captive (Captive insurance)	160
14.4	Kidnap and ransom insurance	163
14.5	Pensjonskasser	165
14.6	Reassuranse	168
14.6.1	Hovedformer for reassuranse	168
14.6.2	Andre former for reassuranse	169
14.6.3	Forsikringspooler	173
14.7	Utestasjonering	175
14.7.1	Internasjonale forsikrings- og pensjonsløsninger	175
14.7.2	Syke-/helseforsikring for utlandsstasjonerte	176
14.7.3	Utlandsstasjonerte og folketrygd	177
14.7.4	Student i utlandet	178

Kapittel 15 Bærekraftig forsikringsnæring	181
15.1 Investering og forvaltning	181
15.2 Restverdiredning og skadeutbedring	181
15.3 Produktutvikling og prising av forsikringsprodukter	182
DEL 5 ORD OG UTTRYKK I FORSIKRING	185